

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

ISO14001 การเดินตรวจพื้นที่ ระหว่างตรวจประเมินภายใน

การเดินสำรวจพื้นที่เป็นวิธีการตรวจประเมินที่สำคัญสำหรับ ผู้ตรวจประเมินด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด ขณะเดินสำรวจตรวจสอบบริเวณสถานที่ ความรอบคอบๆ เพื่อระบุหลักฐานของความเสียหายด้านประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นไปได้ หรือมีการปฏิบัติที่ขัดกับระเบียบปฏิบัติที่เขียนไว้หรือไม่ หรือมีโอกาสในการปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือไม่สำหรับมาตรฐาน ISO14001 ท่านอาจพบว่าองค์กรมีเอกสารที่ดี พนักงานได้กระทำตามที่กำหนดระบบ แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกอย่างที่ได้กระทำนั้น มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงสมรรถนะสิ่งแวดล้อมขององค์กร ดังนั้นสำหรับการตรวจระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม หลักฐานที่แสดงว่าการทำงานนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ต้องไปเห็นว่ามันได้ มีกระทำการอย่างไร ณ สถานที่นั้นๆ

ในการตรวจประเมินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งที่พบจากสภาพหน้างานจะเป็นการเริ่มต้นประเด็นการตรวจ ดังนั้นการเดินสำรวจพื้นที่จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการตรวจสอบสภาพนี้เป็นการมองให้เห็นภาพโดยรวมของพื้นที่ไม่ใช่เป็นจุดๆ ดังนั้นต้องเตรียมเวลาให้มากพอในการตรวจสอบพื้นที่ การเริ่มต้นที่ดีเป็นการเริ่มต้นจากพื้นที่โดยรอบสถานประกอบการ โดยเฉพาะพื้นที่รอบรั้ว ใต้หลังคาหลังอาคาร รอบพื้นที่จอดรถ ในสถานประกอบการมักมีพื้นที่ที่โดยธรรมชาติมักเป็นแหล่งสะสม ไม่ว่าจะเป็นที่ตามที่ไม่เป็นที่ต้องการ ส่วนเกิน หรือไม่จำเป็น (All Waste)

ก่อนการสำรวจพื้นที่ ท่านควรทราบว่สถานประกอบการของท่านมีประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง หากเป็นเรื่องน้ำ การเริ่มสำรวจพื้นที่จาก ต้นทาง ไปหา ปลายทาง (หรือกลับกัน) การตรวจพื้นที่โดยไล่จากแหล่งกำเนิดจนถึงจุดปล่อยหรือจุดบำบัดเป็นสิ่งดี ที่ทำให้ผู้ตรวจได้เห็นภาพประสิทธิภาพของการจัดการเพื่อลดมลพิษ

ที่ที่น่าสนใจในการตรวจสอบพื้นที่คือ พื้นที่ที่มักไม่ค่อยมีใครไป บางพื้นที่ที่ลึกลับ ทางเดินที่ปิดตาย มุมอับในฝ่ายผลิต ด้านหลังอาคาร

ข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ต้องทำบันทึกไว้ และเริ่มตั้งคำถามต่างๆ เริ่มต้นในการทำการตรวจประเมินในประเด็นที่สังเกตเห็น เช่นหากท่านพบว่ามิถิ่ใส่สารทำลายที่ใช่แล้ว เก็บอยู่หลังโรงงาน ข้อมูลเพียงเท่านี้ไม่เพียงพอในการสื่อสารให้กับผู้อื่น ว่าทำไมระบบถึงปล่อยให้เกิดสิ่งนี้ขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสิ่งนี้ซ้ำ ดังนั้น การพบเห็นหลักฐานด้านกายภาพ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการตรวจประเมิน ที่ผู้ตรวจประเมินต้องทำการประเมินหาหลักฐานความไม่มีประสิทธิภาพของระบบ

ปัญหาของการ view คือความคุ้นเคย ในการเป็นผู้ตรวจประเมินภายใน ท่านจะมีความคุ้นเคยกับสภาพที่เป็นอยู่ ท่านจะรู้สึกว่ไม่เห็นมีอะไรต้องตรวจ ต้องสำรวจ ไม่มีอะไรใหม่ๆ ปัญหานี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากความคุ้นเคยสภาพ ดังนั้นเป็นการดีที่จะได้รับมุมมองการตรวจจากสายตาผู้ตรวจประเมินท่านอื่น ที่ไม่คุ้นเคย

QAIC (Thailand) Co., Ltd.

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

พื้นที่นั้นๆ หากหาผู้ตรวจประเมินไม่ได้ หาใครซักคนที่ไม่เคยไปยังพื้นที่นั้นเดินไปกับคุณ และ ให้ถามเขาว่า เห็นอะไร คิดอะไร ท่านอาจจะได้เอะใจหรือได้ idea ดีๆจากการตรวจครั้งนั้น